

SAM

He perdut el compte de les vegades que t'he vist presentar llibres de poesia, fer de mestre en cerimònies d'homenatge a poetes, llegir versos amb la veu assossegada que demana un bon text, donar a conèixer els perfils d'un nou poeta, comentar amb claredat un corrent estètic, oficiar en la funció que llaura - solc dret, rella segura- una trajectòria lírica i, plantat a l'atri d'un poema, convidar a destapar-ne els misteris ocults de la seva grandesa. N'he perdut el compte, Sam, però sempre que t'he trobat rere una taula, dalt d'una trona o davant d'un micro, per l'espai rodaven, jovials i esfilagarsades, les boires de la poesia, hoste dels teus saraus, convidada de luxe en els oficis on tu hi menes el ritual litúrgic de la sensibilitat.

Malalts de vici, sempre a punt si poden enganxar-se a una tira de lletra impresa, els meus ulls agraeixen que els facis topar amb paraules que uns dies se't despleguen en forma de pròleg, uns altres tenen ànima d'article i avui, de vint-i-un botó, han entrat a l'envelat arrambades al vi nou dels teus poemes. Però és al terrat de casa, Sam, que aquests papers fan diumenge: la capsa del coneixement encén focs de revetlla, celebra feliç la festa major de la bellesa, desmunta el secret de la retòrica, es deixa caure pel reliscador del sentiment i s'envola en un gronxador cadenciós de musica de silencis.

L'hàbit de totes les converses et certifica cartògraf expert en geografies líriques, explorador xeroqui d'aquesta Polònia de l'antiga Ibèria i senyor d'alta fortuna entre els hisendats de la poesia. Qui fa, sinó, de diccionari de tots els poetes? Qui és que els peixa i els porta, amorós, sota el mantell protector de la seva lectura? Qui els defensa a tota ultrança dels despropòsits enfatuats d'altres gèneres? I qui ha llegit com tu, Sam, tots els poemes sense que la carn, ai las, et sigui trista?

No faré cabal que fou a West Virgínia on et van enganxar el segell darrere l'orella. La travessa del desert t'ha dut a la terra promesa, que diuen que és Sant Cugat, però, rural d'ofici, el text se'm decanta sense poder-hi fer res, cap a l'adopció urgellenca que tragines en virtut d'ella. Quan des de Bellpuig albiro les planes que senyoregen d'Abigaïl la terra, em demano si guarden cap semblança amb el teus paratges americans: si les canyes de blat de moro de les fondalades de Vilanova s'estremirien amb els espirituals negres que la tradició ha pouat en fonts bíbliques; o si les parades d'ordi, que cap al tard són un mar que verdeja sota l'alè de la marinada, podrien dibuixar, amb l'estès veïnatge de pomeres Golden, Starking i Royal Gala, un Yoknapatawpha urgellenc per rebre-hi com es mereix un veí com tu, Sam, amb el tresor del llegat de Faulkner, el sentit aventurer de Hemingway, les millors lectures d'Eliot, la càrrega del vell Walt Whitman i les flors no emmusteïdes d'Emily Dickinson.

I si en comptes de venir de West Virgínia t'haguessin facturat de la Califòrnia mítica del meu cinema d'onze anys, amb indis, pistolers i setè de cavalleria, o d'aquelles Antilles, catau de pirates, amb un mar que ens omplia l'Urgell de corsaris, mans de ganxo, ulls tapats i ampolles de rom, entendria encara més bé les arrels de la teva flaca per la lírica. Prou que es veu que la generositat del bigot que tragines encaixa amb aires californians de la banda mexicana i el dedins em diu que la desfermada independència que et guia podria tenir, per bandera, unes túbies encreuades amb la calavera aclofada al mig. Llavors, corsari de la poesia al Carib i caçador de talents lírics a les prades profundes del llunyà Oest, podríem discutir sobre la bondat del tequila envellit, el cop de pit del bourbon i les virtuts del rom "El barrilito". Que no te'ls canviaria, Sam, per un Raimat d'anys enrere ni pel "Gotim Bru" del Castell del Remei que ens il·lumina el Carles Riba.

Isidor Cònsul